

અરબી-ગુજરાતી

કુરઆને મજીદ

પારા-૧૭

- : પ્રકાશક : -

હાજી નાજી મેમોરીયલ ટ્રસ્ટ

માળી ટેકરા, આંબાચોક, ભાવનગર

ફોનનંબર : (૦૨૭૮) ૨૫૧૦૦૫૬ / ૨૪૨૩૭૪૬

... Kitab Downloaded from ...

www.hajinaji.com

● [LIKE US ON FACEBOOK](#) ●

[HOME](#) | કુરઆને મજીદ (પારા-૧૭) -1 | [VISIT US](#)

નોંધ.....

→ વધુ કિતાબો ડાઉનલોડ કરવા માટે www.hajinaji.com પર લોગ ઓન કરો.

→ કિતાબમાં કોઈ ભૂલચૂક જણાય તો જાણ કરવા વિનંતી.

hajinajitrust@gmail.com

અનુક્રમણિકા

નં.	સૂરાનું નામ	પેજ
૨૧	સૂર-એ-અંબિયા (આયત ૧ થી ૧૧૨)	૪
૨૨	સૂર-એ-હજ (આયત ૧ થી ૭૮)	૬૪

સૂરએ અંબિયા /سورة الأنبياء

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

અલ્લાહના નામથી (શરૂ કરું છું) જે ધણો મહેરબાન
(કૃપાળુ), બહુજ રહેમ (દયા) વાળો છે.

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ①

(૧) (બધા) માણસો પાસે તેમના હિસાબનો
(દિવસ) આવી લાગ્યો, છતાંય તેઓ હજી સુધી
અજ્ઞાનતામાં (પડ્યા રહી) મોઢું ફેરવી રહ્યા છે.

مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَبُونَ ②

(૨) તેમની પાસે તેમના પરવરદિગાર તરફથી કોઈ નવી નસીહત આવે છે તો તેઓ તે એવી બેદરકારીથી સાંભળે છે કે જાણે તેઓ રમતમાં હોય.

لَا هِيَّةَ قُلُوبُهُمْ ۖ وَأَسْرُوا وَالنَّجْوَى ۖ الَّذِينَ ظَلَمُوا ۗ هَلْ هَذَا
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۗ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ تَبْصُرُونَ ۝

(૩) તેમના મન રમતગમતમાં મચેલાં છે, અને (અય રસૂલ !) જે ઝાલિમો છે તે (તારા સંબંધમાં) ગુસપુસ કરે છે (અને કહે છે) કે આ રસૂલ છેજ શું ? તમારાજ જેવો તો માણસ છે; ત્યારે શું તમે જાણી જોઈને જાદુ (ની વાત સાંભળવા) માટે આવો છો ?

قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٤﴾

(૪) (અચ રસૂલ !) તું કહે કે મારો પરવરદિગાર આસમાન તથા પૃથ્વીમાં જે જે વાતો થાય છે તે જાણે છે, અને તે મોટો સાંભળનાર (તથા) જાણનારો છે.

بَلْ قَالُوا أَضْغَاثٌ أَحْلَامٍ بَلْ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ ۗ فَلْيَأْتِنَا
بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ﴿٥﴾

(૫) બલકે તેઓ કહે છે કે આ (કુરઆન) ગૂંચવણ ભરેલાં સ્વપ્નાં છે; (એટલું જ નહિ) બલકે તે તેણે પોતાના મનથી જ ઘડી કાઢ્યું છે; બલકે તે એક

કવિ છે; (જો તેમ નથી તો) આગલા પયગમ્બરોની જેમ આ પણ એક મોઅજિઓ લઇ આવે.

مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِيَّةٍ أَهْلَكْنَاهَا ۗ أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

(૬) તેમની પહેલાં અમોએ જે વસ્તીનો નાશ કરી નાખ્યો તે (મોઅજિઓ જોયા છતાં) ઇમાન લાવી ન હતી; ત્યારે શું આ લોકો ઇમાન લાવશે ?

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَسَلُّوا أَهْلَ

الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

(૭) અને (અય રસૂલ !) અમોએ તારી પહેલાં પણ (રસૂલ તરીકે) માણસ જ મોકલ્યા હતા જેમના

ઉપર અમે વહી મોકલતા હતા, જો તમે જાણતા ન હો તો (અગાઉની) કિતાબવાળાઓને પૂછી જુઓ.

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا آلَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ①

(૮) અને અમોએ તેમના એવા શરીર બનાવ્યા ન હતા કે તેઓ ખાવાનું ખાતા ન હોય, અને ન તેઓ અમર રહેનારા હતા.

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا

الْمُسْرِفِينَ ②

(૯) પછી તેમને કરેલો વાયદો સાચો કરી દેખાડ્યો, પછી ખુદ તેમને અને જેને જેને અમોએ યાહ્યું

બચાવી લીધા અને અત્યાચાર કરનારાઓનો અમોએ નાશ કર્યો.

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ⑩

(૧૦) (અય કુરૈશની કોમ !) ખરેખરજ અમોએ તમારી તરફ એક કિતાબ ઉતારી છે જેમાં તમારી ભલી યાદ છે; છતાં તમે સમજતા નથી ?

وَكُمْ قَصَبْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا

أَخْرَيْنَ ⑪

(૧૧) અને અમોએ કંઈ કેટલીયે વસ્તીઓ કે જે ઝુલમગાર હતી તેમનો નાશ કરી નાખ્યો છે, અને તેમના (નાશ કર્યા) બાદ બીજા લોકો પેદા કર્યા.

فَلَمَّا أَحْسَوْا بِأَسْنَاءِ إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرُ كُضُونَ ﴿١٢﴾

(૧૨) પછી જ્યારે તેમણે પણ અમારો અઝાબનો એહસાસ કર્યો તો ત્યાંથી ઉતાવળા ઉતાવળા નાસવા લાગ્યા.

لَا تَرُ كُضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسْكِنِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ ﴿١٣﴾

(૧૩) (અમોએ તેમને કહ્યું) હવે ઝડપભેર નાસો નહિ, અને જે (સ્થાનો)માં તમે સુખ-ચેન ઉડાવતા હતા તે સ્થાન તરફ તથા તમારા મકાનો તરફ પાછા ફરો કે જેથી તમને પૂછપરછ કરવામાં આવે.

قَالُوا يَٰوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٣﴾

(૧૪) તેઓ બોલ્યા, હાય ખરાબી અમારી ! અમે તો નિસંશય ઝુલમગાર હતા.

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَمِدِينَ ﴿١٥﴾

(૧૫) સારાંશ કે તેઓ નિરંતર એમજ પોકારતા રહ્યા, અહીં સુધી કે અમોએ તેમનો (નાશ કરી) વાઢેલી ખેતીની જેમ ઢગલો બનાવી દીધો.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعِبْدِينَ ﴿١٦﴾

(૧૬) અને અમોએ આસમાન તથા પૃથ્વી અને તેમની વચ્ચે જે કાંઈ છે તે રમતગમત માટે પેદા કર્યું નથી.

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهُمْ آلًا لَّتَّخِذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا ۗ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾

(૧૭) અમે કોઈ રમતગમત જ બનાવવા યાહતે તો અમારા તરફથી (અમને છાજતું) બનાવતે, જો અમારે કરવું જ હોત તો.

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ ط
وَلَكُمْ الْوَيْلُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

(૧૮) બલકે અમે તો સત્યને અસત્ય ઉપર મારીએ છીએ કે જેથી તે (સત્ય) તે (અસત્ય)ને ભાંગી નાખે છે, જેથી તે અસત્ય નાબૂદ થઈ જાય છે; અને તમારા પર અફસોસ છે કે આવી (નિરર્થક) વાતો વર્ણવો છો.

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ط وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ
عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُوْنَ ۝۱۹

(૧૯) અને જેઓ આસમાન અને જમીનમાં છે તે તેનાજ છે; અને જેઓ તેની હજૂરમાં છે તેઓ, પણ ન તેની ઇબાદત કરવાથી અભિમાન કરે છે અને ન (ઇબાદત કરતાં) થાકી જાય છે.

يُسَبِّحُوْنَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُوْنَ ۝۲۰

(૨૦) (બલકે) રાત દિવસ (તેની) પવિત્રતા વર્ણવ્યા કરે છે, (અને મુદ્દલ) આળસ કરતા નથી.

اِمْرًا تَتَّخِذُوْا اِلٰهَةً مِّنْ اِلٰهَةِ الْاَرْضِ هُمْ يُنۡشِرُوْنَ ۝۲۱

(૨૧) શું તેમણે પૃથ્વી (માંની વસ્તુઓ)માંથી એવા ખુદા પસંદ કરી લીધા છે કે જેઓ (મરણ પામેલાઓને) સજીવન કરી ઉઠાડે છે ?

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا ۗ فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾

(૨૨) જો (આસમાનો તથા પૃથ્વીમાં) તે અલ્લાહના સિવાય કોઈ બીજા પણ ખુદાઓ હોત તો ખરેજ તે બન્નેમાં અંધાધુંધી ફેલાઈ ગઈ હોત; માટે તેઓ જે જે કાંઈ વર્ણવે છે તે સર્વે (વાતો)થી અર્શનો માલિક, અલ્લાહ પાક છે.

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾

(૨૩) જે કાંઈ તે (અલ્લાહ) કરે છે તેના સંબંધી તેનાથી પૂછપરછ કરી શકાતી નથી ને તેઓ જે કાંઈ કરે છે તેના સંબંધમાં તેમને જરૂર પૂછપરછ કરવામાં આવશે.

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلُوبًا بَرَاهَانَ ۗ هَذَا ذِكْرٌ
 مَنْ مَعِيَ وَذِكْرٌ مَنْ قَبْلِي ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۗ الْحَقُّ
 فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾

(૨૪) શું તેમણે તે (અલ્લાહ)ને મૂકી બીજા ખુદા બનાવી લીધા છે? (અય રસૂલ!) તું કહે કે તમે પોતપોતાની દલીલો રજૂ કરો; આ (કુરઆન) તેમના માટે નસીહત છે કે જેઓ મારી સાથે છે,

અને તેઓ માટે પણ નસીહત છે કે જેઓ મારી અગાઉના (લોકો) હતા. પરંતુ તેઓમાંના ઘણા ખરા લોકો સત્યને પારખતા નથી જેથી તેઓ (સત્યથી) મોઢું ફેરવતા રહે છે.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾

(૨૫) અને અમોએ તારી પહેલાં એક પણ રસૂલ મોકલ્યો નથી કે જેની તરફ અમે (એવી) વહી કરતા રહ્યા ન હોઈએ કે મારા સિવાય કોઈ માઅબૂદ નથી, માટે તમે મારીજ ઇબાદત કરતા રહો.

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ ۗ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٦﴾

(૨૬) અને તેઓ કહે છે કે દયાળુ અલ્લાહે પોતાના માટે એક પુત્ર બનાવી લીધો છે; તેની જાત (આ આક્ષેપથી) પાક છે. બલ્કે તેઓ (કે જેમને તેઓ અલ્લાહના પુત્ર માને છે) તે (અલ્લાહ)ના માનવંત બંદા છે.

لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٣٧﴾

(૨૭) જેઓ કોઈ પણ વાત કહેવામાં તેનાથી પહેલ નથી કરતા, અને માત્ર તેનીજ આજ્ઞા પ્રમાણે અમલ કરતા રહે છે.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ
ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنَ خَشِيَّتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾

(૨૮) તેમના ભાવી તથા ભૂત(કાળની સઘળી)ની
હકીકતને જાણે છે, અને તેઓ (કોઈની) ભલામણ
કરતા નથી, સિવાય તેના કે જે તે (અલ્લાહ)ને
પસંદ હોય અને તેઓ તેના ખોફથી ડરતા રહે છે.

وَمَنْ يَّقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِّنْ دُونِهِ فَذَلِك نَجْرِيهِ جَهَنَّمَ ط
كَذَلِكَ نَجْرِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

(૨૯) અને તેઓમાંથી જે કોઈ કહે કે હું પણ તેના
સિવાય એક માઅબૂદ છું (તો બસ) એવાઓનો જ

બદલો અમે જહન્નમ નક્કી કરીશું; અમે આલિમોને
એવોજ બદલો આપતા રહીએ છીએ.

أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا
فَفَتَقْنَاهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا ۚ أَفَلَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

(30) જે લોકો નાસ્તિક છે શું તેમની સમજમાં આ
નથી આવ્યું કે આસમાન તથા પૃથ્વી બન્ને બંધ
હતાં, પછી તે બન્નેને અમોએ ઉઘાડી નાખ્યાં; અને
દરેક વસ્તુને અમોએ પાણી વડે જીવતી બનાવી
દીધી; તો પણ તેઓ ઇમાન નહિ લાવે?

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ ۖ وَجَعَلْنَا فِيهَا
فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾

(31) અને અમોએ પૃથ્વીમાં ભારે (વજનદાર) પહાડો કાયમ કરી દીધા છે કે જેથી ક્યાંય એમ ન થાય કે તે (પૃથ્વી) તેમને લઇ ધસી પડે; અને તેમાં તેમના માટે લાંબા પહોળા માર્ગ બનાવ્યા છે કે જેથી તેઓ ખરો માર્ગ મેળવી લે.

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا ۗ وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا
مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾

(32) અને આકાશને અમોએ એક સુરક્ષિત છત્ર બનાવ્યું છે અને (તો પણ) તેઓ તે નિશાનીઓથી મોઢું ફેરવી લે છે.

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ط كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾

(33) અને તે (અલ્લાહ) એજ તો છે જેણે રાત તથા દિવસ અને સૂરજ તથા ચંદ્રમાને સર્જ્યા છે; તેઓ (સર્વે) પોતપોતાના નિશ્ચિત વર્તુળમાં તર્યા કરે છે.

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ ط أَفَأَبْنِ مِنَّا فَهُمْ الْخَالِدُونَ ﴿٣٣﴾

(૩૪) અને અમરપણું તો અમોએ તારી પહેલાં પણ કોઈ માણસ માટે નક્કી કર્યું ન હતું; ત્યારે (અય રસૂલ!) જો તું મરી જશે તો શું તેઓ હંમેશાં (માટે જીવતા) રહેનાર છે ?

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ط وَنَبَلُّوْكُمْ بِاللَّسْرِ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ط
وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

(૩૫) દરેક વ્યક્તિ મૃત્યુ (નો સ્વાદ) ચાખનાર છે; અને અમે અજમાયશ તરીકે નેકી તથા બદી વડે તમારી કસોટી કરીએ છીએ; અને અમારી તરફ જ તમારું પાછું ફરવું થશે.

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا ۖ أَهَذَا

الَّذِي يَذُكُرُ آلِهَتَكُمْ ۗ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾

(36) અને જે વખતે તે લોકો કે જેઓ ઇમાન નથી લાવ્યા તને જુએ છે ત્યારે તેઓ માત્ર તારી ઠેકડી ઉડાડે છે; (અને કહે છે કે) શું તે શખ્સ આજ છે કે જે તમારા માઅબૂદોનું વર્ણન (બૂરાઇ સાથે) કરે છે? જો કે તેઓ પોતેજ દયાળુ અલ્લાહની યાદનો ઇન્કાર કરનારા છે (માટે તેમની જ મૂર્ખાઇ ઉપર હસવું જોઇએ).

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ ۗ سَأُورِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾

(૩૭) મનુષ્ય માત્ર (સ્વભાવે) ઉતાવળો પેદા કરવામાં આવ્યો છે; હું તમને નજીકમાં જ મારી નિશાનીઓ દેખાડીશ, માટે તમે મારી પાસે ઉતાવળની ઇચ્છા કરશો નહિ.

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

(૩૮) અને તેઓ કહે છે કે જો તમે સાચા છો તો દેખાડી દો કે આ (કયામતનો) વાયદો આવશે ક્યારે?

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونُ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ
وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾

(૩૯) કદાચને આ લોકો કે જેઓ ઇન્કાર કરનારા થઇ ગયા છે તેઓ તે વખત(ની સ્થિતિ)ને જાણી લેતે જ્યારે કે તેઓ (જહન્નમની) આગને ન પોતાના મોઢા તરફથી રોકી શકશે અને ન પોતાની પીઠ તરફથી, અને ન તેમની (કોઇ પ્રકારની) સહાય કરવામાં આવશે (તો કદી પણ ઉતાવળ કરતે નહિ).

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٣٩﴾

(૪૦) બલ્કે તે (કયામત) તો તેમને ઓચિંતી આવી પકડશે, પછી તે તેમને મૂંઝવી નાખશે, જેથી તેઓ

ન તેને ટાળી શકશે અને ન તેમને મોહલત
આપવામાં આવશે.

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣١﴾

(૪૧) અને (અય રસૂલ!) ખરેખર જ તારી
પહેલાના રસૂલોની પણ હાંસી ઉડાવવામાં આવી
હતી, જેથી તેઓ જે અઝાબને હસી કાઢતા હતા
તેણે જ તેમને આવી પકડ્યા.

قُلْ مَنْ يَّكْفُرْكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِ ط بَلْ هُمْ عَنْ
ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾

(૪૨) તું કહે કે રાતમાં કે દિવસમાં દયાળુ (અલ્લાહ)ના અઝાબથી તમારું કોણ રક્ષણ કરે છે? પણ તેઓ તો તેમના પરવરદિગારની યાદથી પણ મોઢું ફેરવી લેનારા થઈ ગયા છે.

أَمْ لَهُمُ الْهَيْهَاتَ مِنْهُمْ مَنْ دُونَنا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ
 أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٣٣﴾

(૪૩) શું અમારા સિવાય તેમના કોઈ (બીજા પણ) ખુદા છે જે તેમને અમારા (અઝાબ)થી બચાવે ? (તેઓ શું બચાવશે,) પોતાની જાતની તો મદદ કરી શકતા નથી, અને ન અમારી આગળ તેમનો કોઈ સાથી થનાર છે.

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَاَبَاءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۗ اَفَلَا
 يَرَوْنَ اَنَّا نَاتِي الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَا ۗ اَفَهُمْ
 الْغٰلِبُوْنَ ﴿۴۴﴾

(૪૪) બલકે અમોએ તેમને તથા તેમના
 બાપદાદાઓને સુખનો ઉપભોગ કરવા દીધો, અહીં
 સુધી કે તેમની જિંદગી (સુખમાં) લંબાઇ; શું તેઓ
 આ નથી જોતા કે પૃથ્વીને અમે તેની આજુબાજુથી
 સતત ઓછી કરતા ચાલ્યા જઇએ છીએ? શું તો
 પણ તેઓજ પ્રબળ છે ?

قُلْ اِمَّا اُنذِرْكُمْ بِالْوَحْيِ ۗ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ اِذَا مَا
 يُنذَرُوْنَ ﴿۴۵﴾

(૪૫) (અચ રસૂલ !) તું કહે કે સિવાય તેના નથી કે હું તમને (મને જે) વહી (થાય છે તેજ) પ્રમાણે ડરાવતો રહું છું; અને બહેરાઓને જ્યારે ડરાવવા માટે પોકારવામાં આવે છે ત્યારે તેઓ તે પોકારને સાંભળતા નથી.

وَلَيْنِ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يُوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾

(૪૬) અને જો તેમને તારા પરવરદિગારના અઝાબની હવા માત્ર અડકી જાય તો તેઓ અવશ્ય આ કહેવા માંડશે કે અફસોસ ! ખરેજ અમે ઝુલમગાર હતા.

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ
 شَيْئًا ۗ وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا ۗ وَكَفَى
 بِنَا حُسْبِينَ ﴿٤٧﴾

(૪૭) અને અમે કયામતના દિવસે ન્યાયના
 ત્રાજવાં કાયમ કરીશું, જેથી કોઈ વ્યક્તિ પર જરા
 જેટલોય ઝુલ્મ કરવામાં નહિ આવે; અને જો
 રાઇના દાણા જેટલા વજનનો (પણ કોઈ અમલ)
 હશે તો તે પણ અમે લાવી હાજર કરીશું; અને
 હિસાબ લેવા માટે અમે પૂરતા છીએ.

وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا
 لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

(૪૮) અને ખરેજ અમોએ મૂસા તથા હારૂનને ફુરકાન (સત્ય અસત્ય પારખવાની કિતાબ તવરેત) અર્પણ કરી હતી જે પરહેઝગારો માટે પ્રકાશ તથા બોધ હતી.

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ
مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

(૪૯) કે જેઓ વગર જોએ પોતાના પરવરદિગારથી ડરતા રહે છે અને કયામતના દિવસથી ભયભીત રહે છે.

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبْرَكٌ أَنْزَلْنَاهُ ۗ وَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٠﴾

(૫૦) અને આ (કુરઆન) બરકતવાળી નસીહત છે જે અમોએ ઉતારી છે; તે છતાં શું તમે તેનો ઇન્કાર કરનારા છો?

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَلِيمِينَ ﴿٥١﴾

(૫૧) અને ખરેજ અમોએ ઇબ્રાહીમને શરૂઆતથી જ પોતાનો સન્માર્ગ (પારખી લેવા)ની બુદ્ધિ અર્પણ કરી હતી, અને અમે તે(ની લાયકાત)થી સંપૂર્ણ વાકેફ હતા.

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا
عُكُفُونَ ﴿٥٢﴾

(પર) (તે સમયને યાદ કરો) જ્યારે કે તેણે પોતાના બાપ (એટલે કાકા આઝર)ને તથા પોતાની કોમને કહ્યું કે આ મૂર્તિઓ શી વસ્તુઓ છે કે જેની બંદગીમાં તમે રચ્યા પચ્યા રહ્યા છો ?

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عِبَادِينَ ﴿٥٣﴾

(પ૩) તેમણે કહ્યું કે અમોએ અમારા બાપદાદાઓને તેમની પૂજા કરતા જોયા હતા.

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾

(પ૪) ફરમાવ્યું, ખરેજ તમે અને તમારા બાપદાદા પણ ખુલ્લી ગુમરાહીમાં છો.

قَالُوا اجِئْنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّعِينِينَ ﴿٥٥﴾

(૫૫) તેમણે કહ્યું, તું કોઈ હક વાત લાવ્યો છે કે અમસ્થીજ દિલ્લગી કરનારાઓ માંનો છે ?

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ ۗ وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾

(૫૬) ફરમાવ્યું, હા, તમારો પરવરદિગાર એજ આસમાનો તથા પૃથ્વીનો પરવરદિગાર છે, જે તે (સર્વે)ને અસ્તિત્વમાં લાવ્યો છે; અને હું એ વાત પર સાક્ષી આપનારાઓ માંનો છું.

وَتَاللَّهِ لَا كَيْدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُولُوا مُدِيرِينَ ﴿٥٧﴾

(૫૭) અને (૫૯ી મનમાં જ કહ્યું) અલ્લાહની કસમ ! જ્યારે તમે પીઠ ફેરવીને ચાલ્યા જશો

ત્યારે હું તમારી આ મૂર્તિઓ સાથે (કોઇને કોઇ)
ચાલબાજી જરૂર ચાલીશ.

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

(૫૮) પછી તેમના વડા સિવાય બીજા બધાના
કટકે કટકા કરી નાખ્યા કે જેથી તેઓ (મોટી મૂર્તિને
સલામત જોઇ) તેની તરફ પાછા આવે.

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

(૫૯) (અને જ્યારે તેઓ પાછા આવ્યા ત્યારે)
બોલ્યા, અમારા માઅબૂદોની જેણે આવી દશા કરી
છે તે ખરેખરજ ઝુલમગારો માંનો છે.

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾

(૬૦) (તેઓમાંથી કેટલાકોએ) કહ્યું, અમોએ તો એક નવયુવાનને કે જે ઇબ્રાહીમના નામે પ્રખ્યાત છે તેને (આપણા દેવતાઓનું બૂરાઇની સાથે) યાદ કરતાં સાંભળ્યો હતો.

قَالُوا فَاتُوا بِهِ عَلَىٰ عَيْنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

(૬૧) (આથી) તેઓ કહેવા લાગ્યા કે (અગર) એમજ છે તો તેને લોકો સામે હાજર કરો કે જેથી તેઓ સાક્ષી રહે.

قَالُوا ۗ أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِإِلْهَتِنَا يَا بُرْهِيمُ ﴿٦٢﴾

(૬૨) (પછી જ્યારે ઇબ્રાહીમને હાજર કરવામાં આવ્યો ત્યારે આ લોકો) બોલ્યા કે અય ઇબ્રાહીમ ! શું તેંજ અમારા દેવતાઓની આવી દશા કરી છે ?

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسَأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا

يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾

(૬૩) ફરમાવ્યું, બલકે (કદાચને) તેઓમાંથી આ જ સૌથી મોટો છે તેણેજ આવું કર્યું હશે, માટે જો તે બોલતા હોય તો તેમને જ પૂછી જુઓ.

فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾

(૬૪) ત્યારે તેમણે પોતાના મનમાં વિચાર્યું અને પરસ્પર કહેવા લાગ્યા કે અલિમ તો તમે પોતે જ છો:

ثُمَّ نَكِسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ ۚ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَؤُلَاءِ

يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾

(૬૫) પછી તેમના માથા (ક્ષોભના કારણે) જૂકી ગયા (અને કહેવા લાગ્યા કે) આ તો તું ખાત્રીપૂર્વક જાણે જ છે કે તે (મૂર્તિ)ઓ બોલતી નથી.

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ۖ

(૬૬) ફરમાવ્યું, તે છતાં શું તમે અલ્લાહને છોડી એવાઓને પૂજો છો કે જેઓ તમને ન કાંઈ ફાયદો પહોંચાડે છે ન કાંઈ નુકસાન પહોંચાડે છે ?

أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۖ

(૬૭) ધિક્કાર છે તમારા પર તથા તેમના પર કે જેને તમે અલ્લાહના સિવાય પૂજો છો; શું તમે (એટલું પણ) સમજતા નથી ?

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا إِلَهَتَكُمْ إِنَّ كُنتُمْ فَعِلِينَ ﴿٦٨﴾

(૬૮) (આથી નાસ્તિકો વધુ ક્રોધે ભરાયા અને) કહેવા લાગ્યા કે જો તમારે કંઈ કરવું હોય તો તેને બાળી નાખો અને તમારા દેવતાઓની સહાય કરો.

قُلْنَا يَنَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

(૬૯) (સારાંશ કે જ્યારે ઇબ્રાહીમને ભડભડતી આગમાં નાખવામાં આવ્યા ત્યારે) અમોએ કહ્યું કે અય આગ! તું ઇબ્રાહીમ પર ઠંડી અને સલામતિ આપનારી થઈ જા;

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٦٠﴾

(૭૦) અને તેમણે ઇબ્રાહીમ સાથે ચાલ ચાલવાનો ઇરાદો કર્યો પણ અમોએ તેમનેજ સૌથી વધારે હાનિ ભોગવનારા બનાવી દીધા.

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

(૭૧) અને અમોએ તે (ઇબ્રાહીમ)ને તથા લૂતને (આલિમોના ઝુલ્મોથી) બચાવી લઇને એક એવી ભૂમિ (બચતુલ મુકદ્દસ) પર પહોંચાડી દીધા કે જેને અમોએ સઘળી દુનિયાવાળાઓ માટે બરકતવાળી બનાવી હતી.

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۗ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٦٢﴾

(92) અને અમોએ તે (ઇબ્રાહીમ)ને (પુત્ર) ઇસ્હાક તથા (પૌત્ર) યાકૂબ અર્પણ કર્યા; અને તે સર્વેને અમોએ સદાચારી બનાવ્યા.

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ
وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عِبْدِينَ ﴿٤٣﴾

(93) અને અમોએ તેમને એવા ઇમામ (રાહબર) બનાવ્યા કે જેઓ અમારી આજ્ઞા પ્રમાણે (લોકોને) હિદાયત કરતા હતા, અને અમોએ તેમને નેકીઓ કરવાની તથા નમાઝ પઢવાની તથા ઝકાત આપવાની આજ્ઞા આપી હતી, અને તેઓ સઘળા માત્ર અમારી જ બંદગી કરનારા હતા.

وَلَوْ طَا أْتَيْنَهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرِيَةِ الَّتِي كَانَتْ
تَعْمَلُ الْخَبِيثَ ط إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَسِيقِينَ ﴿٤٣﴾

(૭૪) અને લૂતને અમોએ યુકાદાની શક્તિ તથા જ્ઞાન આપ્યાં હતાં, અને તેને તે વસ્તીથી છુટકારો આપ્યો કે જે બદ કામ કરતી હતી; બેશક તેઓ બદકાર (અને) નાફરમાન લોકો હતા.

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا ط إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٤﴾

(૭૫) અને અમોએ તે (લૂત)ને અમારી કૃપા (ભરી છાયા)માં લઈ લીધો; ખરેજ તે સદાચારી લોકોમાંથી હતો.

وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ

الْكُرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾

(૭૬) અને (તે સમયને યાદ કર) જ્યારે નૂહે પણ તે અગાઉ અમને પોકાર્યા હતા ત્યારે અમોએ તેની દુઆ કબૂલ કરી લીધી હતી, પછી તેને તથા તેના કુટુંબને સપ્ત મુસીબતમાંથી મુક્તિ આપી હતી.

وَنَصْرَنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ

سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٧﴾

(૭૭) અને તે લોકોના મુકાબલામાં કે જેમણે અમારી આયતો જ્ઠલાવી અમોએ તેની મદદ કરી

હતી; બેશક તે બદકાર લોકો હતા, જેથી અમોએ તે સર્વેને ડુબાડી દીધા.

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمُونَ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَمَمُ الْقَوْمِ ۗ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٥٨﴾

(૭૮) અને (તે સમયને યાદ કર) જ્યારે દાવૂદ તથા સુલયમાન તે ખેતીના સંબંધમાં નિર્ણય બાંધી રહ્યા હતા કે જેમાં (રાત્રિના સમયે) બકરીઓનું એક ટોળું ચરી ગયું હતું, અને અમે તેમના ચુકાદાના સાક્ષી હતા.

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ ۗ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا ۗ وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ ۗ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٥٩﴾

(96) પછી અમોએ સુલયમાનને તે (યુકાદો) સમજાવી દીધો, અને (એવા) યુકાદાની શક્તિ તથા જ્ઞાન તો અમોએ દરેક (દરેક રસૂલ)ને આપ્યાં હતાં; અને અમોએ પર્વતોને દાવૂદને આધિન કરી દીધા હતા કે જે તેની સાથે (સાથે અલ્લાહની) તસ્બીહ કર્યા કરતા હતા અને એવીજ રીતે પક્ષીઓ પણ; અને આ બાબતોને બનાવનારા અમેજ તો હતા.

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِيُحْصِنَكُمْ مِّنْ بَأْسِكُمْ ۗ فَهَلْ

أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٩٦﴾

(૮૦) અને અમોએ તે (દાવૂદ)ને તમારા માટે બખ્તર (બનાવવા)નો હુન્નર શીખવ્યો હતો કે જે

તમને યુદ્ધમાં (શસ્ત્રોના ઘાથી) સુરક્ષિત રાખે, તે
છતાં શું તમે હજી પણ (અમારો) આભાર નહિ
માનો?

وَلَسَلَيْنَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا
فِيهَا ۗ وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ﴿٨١﴾

(૮૧) અને અમોએ સખત (ફૂંકાતા) વાયુને
સુલયમાનને આધિન કરી દીધો હતો કે જે તેને
તેના હુકમ મુજબ તે ભૂમિ (બચતુલ મુકદ્દસ) સુધી
ફૂંકાતો લઇ જતો હતો કે જે અમોએ બરકતવાળી
બનાવી હતી અને (ખરેખરજ) અમે દરેક વસ્તુના
જાણનારા છીએ.

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغْوُ صُورًا لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ ۗ
 وَكُنَّا لَهُمْ حَفِظِينَ ﴿٨٢﴾

(૮૨) અને શેતાનોમાંથી કેટલાકો (તેને આધિન કરી દીધા હતા તે માંના કેટલાક) તેના માટે (મોતી કાઢવાને સમુદ્રમાં) ડુબકીઓ મારતા હતા, અને તદઉપરાંત બીજા પણ (ઘણાં) કાર્યો કરતા હતા, અને અમેજ તે સર્વેના નિગેહબાન હતા.

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ
 الرَّحِيمِينَ ﴿٨٣﴾

(૮૩) અને (અય રસૂલ !) ઐયુબ (નો કિસ્સો યાદ કર કે) જે વખતે તેણે પોતાના પરવરદિગારને

પોકાર્યો કે નિસંશય મને હાનિ પહોંચી ચૂકી છે, અને તું સર્વે દયા કરનારાઓ કરતાં ઉત્તમ દયા કરનાર છે.

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ

مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَابِدِينَ ﴿٨٧﴾

(૮૪) તો અમોએ તેની દુઆ કબૂલ કરી લીધી અને તેને જે દુઃખ હતું તે દૂર કરી દીધું, અને અમારા તરફથી કૃપા તરીકે અને એ હેતુ માટે કે ઇબાદત કરનારાઓ માટે એક યાદગીરી રહે, તેના બાલબચ્ચાં (કે જે સઘળાં મરી ચૂક્યાં હતાં) પાછા અર્પણ કર્યા, અને (તદુપરાંત) એટલાજ બીજા પણ આપ્યાં.

وَاسْمِعِيْلَ وَاَدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ ط كُلُّ مِّنَ الصَّابِرِيْنَ ﴿٨٥﴾

(૮૫) અને ઇસ્માઇલ તથા ઇદ્રીસ તથા ઝુલકિફલ (ની હકીકત યાદ કરો); તેઓ સર્વે સબ્ર કરનારાઓ માંના હતા.

وَادْخُلْنَهُمْ فِي رَحْمَتِنَا ط إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِيْنَ ﴿٨٦﴾

(૮૬) અને તેમને અમોએ અમારી રહેમતમાં દાખલ કરી લીધા હતા; નિસંશય તેઓ સદાચારીઓમાંથી હતા.

وَذَا النُّونِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَّنْ نَّقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادٰى فِي الظُّلُمٰتِ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحٰنَكَ ﴿٨٧﴾ اِنِّى كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِيْنَ ﴿٨٨﴾

(૮૭) અને ઝનૂન (યુનુસ) કે જ્યારે તે ક્રોધે ભરાઈ ચાલ્યો ગયો હતો અને તેણે ધારી લીધું હતું કે અમે તેના પર રોઝી તંગ કરનાર નથી, પછી તે (માછલીના પેટના) અંધકારમાં પોકારવા લાગ્યો કે (અય મારા પરવરદિગાર !) તારા સિવાય કોઈ માઅબૂદ નથી, તું પાક છે; અને નિસંશય ઝુલમગારો માંનો તો હુંજ છું.

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ ۖ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ ط وَكَذَلِكَ نُحْيِي
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾

(૮૮) આથી અમોએ તેની દોઆ કબૂલ કરી લીધી, અને તેને તે મુસીબતમાંથી છુટકારો આપ્યો; અને

અમે મોઅમીનોને એવીજ રીતે છુટકારો આપ્યા
કરીએ છીએ.

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾

(૮૯) અને ઝકરીયાએ જે વખતે (નિરાશ સ્થિતિમાં)
પોતાના પરવરદિગારને પોકાર્યો કે અય મારા
પરવરદિગાર! મને એકલો (અટુલો વારસ
વિનાનો) રાખીશ નહિ, જો કે તું જ સૌથી બેહતર
વારસ છે.

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ ۖ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ ۗ إِنَّهُمْ
 كَانُوا يُسِرُّ عُنُونِ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا ۗ وَكَانُوا
 لَنَا خَشِيعِينَ ﴿٥٠﴾

(૯૦) આથી અમોએ તેની દોઆ કબૂલ કરી લીધી, અને તેને યાહ્યા (જેવો સદાચારી પુત્ર) આપ્યો, અને તેની પત્નીને ગર્ભ ધારણ કરવાને પાત્ર બનાવી દીધી; બેશક આ સર્વે નેક કાર્યોની હરીફાઈમાં ઉતાવળ કર્યા કરતા હતા અને આશા તથા ભય સાથે અમારી પાસે દુઆ માંગ્યા કરતા હતા; અને અમારી પાસે આજીજી કરતા હતા.

وَالَّتِي أَحْصَنْتُ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا
وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾

(૯૧) અને તે સ્ત્રી (મરયમ) જેણીએ પોતાના શિયળનું રક્ષણ કર્યું હતું, પછી અમોએ તે (ના પેટ)માં અમારી રૂહમાંથી ફૂંક્યું અને અમોએ તેણીને તથા તેણીના પુત્ર (ઇસા)ને સઘળા દુનિયાવાળાઓ માટે (અમારી કુદરતના) ચમત્કાર બનાવ્યા હતા.

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً ۖ وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾

(૯૨) નિસંશય આ ઇસ્લામ જ તમારો ધર્મ છે જે એકજ ખરો ધર્મ છે; અને હું તમારો પરવરદિગાર છું માટે મારી જ ઇબાદત કરો.

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۖ كُلُّ إِلَيْنَا رِجْعُونَ ﴿٩٣﴾

(૯૩) અને તેમણે (અસલ ધર્મમાં) મતભેદ પાડી પોતાના મામલા ને અંદરો અંદર (આપસમાં) કટકે કટકા કરી નાખ્યા છે; (પણ કોઈ પરવાહ નથી) સઘળા અમારી પાસેજ પાછા આવનારા છે.

فَمَنْ يَّعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ ۗ
وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾

(૯૪) પછી જે કોઈ મોઅમીન હોવાની હાલતમાં નેકીઓ કરશે તેના પ્રયત્નોની નાકદ્રી કરવામાં નહિ આવે, એને બેશક અમે તેના માટે તે (નેકીઓ) લખતા જઈએ છીએ.

وَ حَرَّمَ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾

(૯૫) અને જે વસ્તીનો અમે નાશ કરી ચૂક્યા તેમના માટે (આ જગતમાં) પાછા આવવાનું હરામ કર્યું છે.

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾

(૯૬) અહીં સુધી કે જ્યારે યાજુજ તથા માજુજ છુટા મૂકી દેવામાં આવશે અને તેઓ દરેક ઊંચાણમાંથી ફેલાતા ચાલ્યા આવશે.

وَ اقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۗ يَوْمَئِذٍ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾

(૯૭) અને જ્યારે તે સાચો વાયદો પાસે આવી
 લાગશે ત્યારે તે લોકો કે જેઓ ઇન્કાર કરનારા થઇ
 ગયા હતા તેમની આંખો (ત્રાસથી) ફાટીને ફાટીજ
 રહેશે; (અને તેઓ કહેશે કે) હાય અફસોસ ! અમે
 તો ખરેજ આ (કયામતના દિવસ)ના સંબંધમાં
 અજ્ઞાનતામાં જ હતા; એટલું જ નહિ, બલકે અમે
 ઝુલ્મગાર હતા.

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ ط أَنْتُمْ لَهَا
 وَرُدُّونَ ﴿٩٨﴾

(૯૮) (કહેવામાં આવશે) નિસંશય તમે તથા તેઓ
 કે જેમની અલ્લાહના સિવાય તમે ઇબાદત કરતા

હતા જહન્નમનું બળતણ બનશો; (અને) તમારે તેમાં ઉતરવું જ પડશે.

لَوْ كَانَ هُوَ آءِ إِلَهَةً مَا وَرَدُوهَا ۖ وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾

(૯૯) જો તેઓ (સાચા) ખુદા હોત તો તે (જહન્નમમાં) ઉતરતે નહિ; અને તેઓ માંનો દરેક હંમેશ (માટે) જહન્નમમાં રહેનારો છે.

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

(૧૦૦) તેમાં તેમના માટે હાય વોય કરવાનું રહેશે અને તેમાં તેઓ કાંઈ પણ સાંભળી શકશે નહિ.

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا

مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

(૧૦૧) નિસંશય તે લોકો કે જેમના હકમાં અમારા તરફથી પ્રથમથી જ ભલાઇ નિર્માણ થઇ ચૂકી છે તેમને તેનાથી દૂર રાખવામાં આવશે;

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۗ وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ
خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾

(૧૦૨) તે (જહન્નમ)નો જરાય અવાજ તેઓ નહિ સાંભળે, અને જે જે વસ્તુઓ માટે તેમનું મન યાહશે નિરંતર તેમાંજ રહેશે.

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا
يَوْمَ كُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾

(૧૦૩) (કયામતની) મોટામાં મોટી ધાસ્તી પણ તેમને દિલગીર નહિ કરે, અને ફરિશ્તા તેમની મુલાકાત લેતા રહેશે; (અને કહેશે કે) જે દિવસનો તમારાથી વાચદો કરવામાં આવ્યો હતો તે આજ છે.

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ۗ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ ۗ وَعَدَّا عَلَيْنَا ۗ إِنَّا كُنَّا فَعْلِينَ ﴿١٠٣﴾

(૧૦૪) તે દિવસ કે જે દિવસે અમે આસમાનને એવી રીતે વીટી લઇશું જેવી રીતે કે લખવાના કાગળોનું બંડલ વાળવામાં આવે છે, પછી જેવી રીતે સૃષ્ટિને અમોએ પ્રથમ વાર સર્જી હતી તેવી જ રીતે તેને પલટાવી દઇશું; આ વાચદો પૂરો

કરવાને અમે બંધાયેલા છીએ; (અને) નિસંશય
અમે તેમ કરી દેખાડીશું.

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا
عِبَادِي الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾

(૧૦૫) અને ખરેખરજ અમોએ ઝબૂરમાં નસીહત
(કર્યા) બાદ આ લખી લીધું હતું કે મારા નેક
બંદાઓ જ તે (પૃથ્વી)ના વારસ બનશે.

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ ﴿١٠٦﴾

(૧૦૬) બેશક ખુદાપરસ્ત લોકો માટે એમાંજ (શુભ)
સંદેશો છે.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٧﴾

(૧૦૭) અને (અય રસૂલ!) અમોએ તમને સઘળી દુનિયાવાળાઓ માટે રહેમત બનાવી મોકલ્યા છે.

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَىٰ أَنبَاءِ إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ

مُسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾

(૧૦૮) તું કહે કે મારા પર ફક્ત એજ વહી કરવામાં આવી છે કે તમારો માઅબૂદ એકજ માઅબૂદ છે, તો શું તમે હવે આધીન થાઓ છો ?

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۖ وَإِنْ أُدْرِي أَقْرَبُ أَمْ

بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾

(૧૦૯) આ છતાં જો તેઓ મોઢું ફેરવી જાય તો તું કહે કે મેં તો તમો (સઘળાઓ)ને એક સરખી

ચેતવણી આપી છે; અને હું આ નથી જાણતો કે જે વસ્તુનો તમને વાચદો કરવામાં આવ્યો છે તે પાસે છે કે દૂર.

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ۝۱۰

(૧૧૦) બેશક તે મોટા સાદે થતી વાતને જાણે છે અને જે કાંઈ તમે સંતાડો છો તેને પણ જાણે છે.

وَإِنْ أَدْرَىٰ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ۝۱۱

(૧૧૧) અને હું આ નથી જાણતો કે કદાચ તે (અઝાબનો વિલંબ) તમારા માટે અજમાયશ હોય અને થોડાક વધુ દિવસનો લાભ પહોંચાડવો હોય.

قُلْ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ ۗ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا
تَصِفُونَ ۝١١٣

(૧૧૨) (છેવટે રસૂલે) અરજ કરી કે અય મારા પરવરદિગાર ! (મારા અને નાસ્તિકોના વચ્ચે) તું સત્યતાપૂર્વક નિર્ણય કરી દે, અને અમારો પરવરદિગાર જ તે દયાળુ (અલ્લાહ) છે કે જેનાથી મદદ માંગવામાં આવે છે આ સઘળી વાતો વિરુદ્ધ કે જે તમે વર્ણવો છો.

હજ / સૂરએ ૬૪ / سورة الحج

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

અલ્લાહના નામથી (શરૂ કરું છું) જે ઘણો મહેરબાન
(કૃપાળુ), બહુજ રહેમ (દયા) વાળો છે.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمۡ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ
عَظِيمٌ ①

(૧) અય લોકો ! તમે તમારા પરવરદિગારથી
ડરો; નિસંશય કયામતનો (ભૂ)કંપ ઘણીજ મોટી
વસ્તુ છે.

يَوْمَ تَرُؤْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ
ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ
وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

(૨) જે દિવસે તમે તે (કયામત)ને નિહાળશો ત્યારે
દરેક દૂધ (પાનારી માતા પોતાના દૂધ) પીનાર
(બાળક)ને તજી દેશે અને દરેક ગર્ભવંતી પોતાના
ગર્ભ (ભયથી) નાખી દેશે અને (અય રસૂલ !) તું
લોકોને નશામાં ચકચૂર જોશે, જોકે તેઓ નશામાં
(ખરી રીતે મસ્ત) નહિ હોય, બલકે અલ્લાહનો
અઝાબજ (એવો) સખ્ત હશે.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ

مَّرِيدٍ ﴿٣﴾

(3) અને લોકોમાંથી કોઈ કોઈ એવો પણ છે કે જે જ્ઞાન વિના અલ્લાહના સંબંધમાં વાદવિવાદ કરે છે, અને તે દરેક ઉદ્ધત શેતાનની તાબેદારી કરે છે.

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ

السَّعِيرِ ﴿٤﴾

(4) તે (શેતાન)ના માટે આ નિર્ણય કરવામાં આવ્યો છે કે જે પણ તેની સાથે પ્રીતિ ધરાવશે તેને તે જરૂર જ બહેકાવશે, અને તેને ધગધગતી આગના અઝાબ તરફ લઈ જશે.

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ
مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ
وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ ۖ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ
أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ۖ
وَمِنْكُمْ مَّنْ يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا
يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا ۖ وَتَرَىٰ الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا
أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ
زَوْجٍ بَّهِيجٍ ۝

(૫) અચ લોકો ! જો તમે પાછા ઉઠાડવાના સંબંધી
શંકામાં હો તો (જાણી લો કે પ્રથમ) અમોએ તમને

માટીમાંથી પેદા કર્યા, પછી વીર્યમાંથી, પછી ઠરી ગયેલા લોહીમાંથી, પછી માંસના લોથડામાંથી (જે કાંતો) સંપૂર્ણ સર્જન થઈ ગયો, કાંતો અપૂર્ણ રહી ખોડખાંપણ વાળો રહ્યો કે જેથી તમારા માટે (અમારી રચના) સ્પષ્ટ કરી દેખાડીએ, અને અમે જેને ચાહીએ તેને એક નિશ્ચિત મુદત સુધી ગર્ભાશયમાં સ્થિર રહેવા દઈએ છીએ, પછી તમને બાળક બનાવી કાઢીએ છીએ, (પછી તમારું પાલન પોષણ કરીએ છીએ) કે જેથી તમે તમારી સંપૂર્ણ શક્તિએ પહોંચો; અને તમારામાંથી કોઈ તો તરૂણ અવસ્થામાં જ) મરણ પામે છે. અને તમારામાંથી કોઈ ઘરડો થઈ જાય છે કે જાણ્યા પછી અજાણ

બની જાય; અને તું આ ભૂમિને શુષ્ક જુએ છે, પછી જ્યારે તેના પર પાણી ઉતારીએ છીએ ત્યારે તે ખીલી ઉઠે છે, અને તેમાંથી જાત જાતની સુંદર વનસ્પતિ ઉગી નીકળે છે.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّهٗ يُحْيِي الْمَوْتٰى وَاَنَّهٗ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيْرٌ ﴿٦﴾

(૬) આ વર્ણનનો હેતુ એ છે કે (તમને ખાત્રી થાય કે) અલ્લાહ એજ બરહક છે, અને એજ મરણ પામેલાઓને સજીવન કરી દે છે, અને એજ દરેક વસ્તુ પર સંપૂર્ણ કાબૂ ધરાવનારો છે.

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا ۗ وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي

الْقُبُورِ ﴿٤﴾

(૭) અને કયામત(ની ઘડી) અવશ્ય આવનારી છે, તેમાં કોઈ જાતની શંકા નથી; અને અલ્લાહ તે સઘળાઓને કે જેઓ કબરોમાં છે ઉઠાડી ઊભા કરશે.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا

كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٨﴾

(૮) અને માણસોમાંથી કોઈ એવો છે જે અલ્લાહના સંબંધમાં ઝઘડ્યા કરે છે, જો કે ન તેને (તેના વિષે

કાંઈ) જ્ઞાન છે અને ન તેને હિદાયત મળેલી છે,
અને ન તેની પાસે કોઈ રોશન કિતાબ છે.

ثَانِي عِظْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ
وَوَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ④

(૯) તે અભિમાનથી પોતાના ખભા ઊંચા ચઢાવે છે
જેનો ઉદ્દેશ આ છે કે જેથી (લોકોને) રાહે
અલ્લાહથી બહેકાવે; તેના માટે દુનિયામાં ફજેતી છે,
અને કયામતના દિવસે અમે તેને (જહન્નમની
આગમાં) બળવાના અઝાબની મજા ચખાડીશું.

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ⑩

(૧૦) (અને કહીશું કે) આ તેનો બદલો છે જે અગાઉ તારા હાથોએ મોકલ્યું છે, અને અલ્લાહ પોતાના બંદાઓના હકમાં હરગિજ ઝુલમગાર નથી.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ ۖ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ
اطْمَأَنَّ بِهِ ۚ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ ۗ خَسِرَ
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ۗ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَىٰ ۗ إِنَّ الْمُبِينَ ۝۱۱

(૧૧) અને લોકોમાંથી કોઈ એવો પણ છે જે (દીનના) કાંઠે રહી (ઉપલકીયા મનથી) અલ્લાહની ઇબાદત કરે છે, પછી જો તેને કાંઈ ભલાઈ પહોંચી જાય છે ત્યારે તે તેનાથી સંતોષ પામે છે, અને જો

તેના પર કોઈ મુસીબત આવી પડે છે તો મોઢું ફેરવી પાછો (નાસ્તિકપણા તરફ) ફરી જાય છે, તે આલોક તથા પરલોક બન્ને ગુમાવી બેસે છે; એજ તો ખુલ્લી હાનિ છે.

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْصُرُهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ۗ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾

(૧૨) તે અલ્લાહને છોડી તે વસ્તુઓને પોકારે છે જે ન તેને હાનિ પહોંચાડે છે અને ન તેને નફો પહોંચાડે છે; એજ તો મોટી ગુમરાહી છે !

يَدْعُوا لِمَنْ ضُرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ ۗ لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ وَلِبِئْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾

(૧૩) (બલકે) તે તો એવાને પોકારે છે કે જેની હાનિ લાભના પ્રમાણમાં વધુ નઝદીક છે; (અરે!) એવો મદદગાર પણ બૂરો અને એવો મિત્ર પણ બૂરો!

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٣﴾

(૧૪) બેશક અલ્લાહ તે લોકોને કે જેઓ ઇમાન લાવ્યા અને સત્કાર્યો કર્યા જન્મતોમાં દાખલ કરશે જેની હેઠળ નદીઓ વહે છે; બેશક અલ્લાહ જે યાહે છે કરે છે.

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمِدُّ
 بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا
 يَغِيظُ ⑮

(૧૫) જે શખ્સને (ક્રોધના આવેશમાં) એવું ગુમાન થઈ ગયું હોય કે અલ્લાહ તેની દુનિયા તથા આખેરતમાં હરગિજ મદદ નહિ કરે તો તેને જોઈએ કે આકાશ તરફ એક દોરડું તાણી લાવે પછી તે (ગળામાં નાખી તે દોરડું) કાપી નાખે, પછી જુએ કે તેની આ યુક્તિ ક્રોધિત કરનાર વસ્તુને દફે કરે છે કે નહિ.

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِيَ مَنِ يَشَاءُ ⑯

(૧૬) અને આવી રીતે અમોએ તે (કુરઆન)ને ખુલ્લી આપતો કરીને ઉતાર્યું છે અને અલ્લાહ જેની યાહે છે રાહબરી કરે છે.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى
وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٦﴾

(૧૭) બેશક જે લોકો ઇમાન લાવ્યા અને યહૂદી તથા સિતારા પરસ્ત તથા ખ્રિસ્તી તથા આતિશ

પરસ્ત તથા મુશરીફો, આ સઘળાઓની વચ્ચે અલ્લાહ કયામતના દિવસે અવશ્ય (યોગ્ય) ફેસલો કરશે; બેશક અલ્લાહ દરેક વસ્તુ જુએ છે.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
 وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ
 وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ ۗ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ ۗ وَمَنْ يُهِنِ
 اللَّهُ فَمَالَهُ مِنْ مُّكْرِمٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ۝١٨

(૧૮) શું તેં આ(બનાવ)માં વિચાર નથી કર્યો કે જ આસમાન તથા જમીનમાં છે અને સૂરજ તથા ચંદ્ર તથા તારા અને પર્વત તથા વૃક્ષ અને પ્રાણીઓ તથા માણસો માંના ઘણાં ખરા અલ્લાહને જ

સિજદો કરે છે; અને ઘણાં ખરા અઝાબને પાત્ર બની જાય છે; અને જેને અલ્લાહ ઝલીલ કરે તેને ઇઝઝત આપનાર કોઈ થઈ શકતું નથી; બેશક અલ્લાહ જે યાહે છે કરે છે.

هٰذِهِ خَصْمِنِ احْتَصَبُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قَطَعَتْ

لَهُمْ ثِيَابٌ مِّنْ نَّارٍ ط يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾

(૧૯) આ બન્ને પક્ષો એકબીજાના દુશ્મન છે, જે પોતાના પરવરદિગારના સંબંધમાં ઝઘડે છે; પછી જેઓ ઇમાન નથી લાવ્યા તેમના માટે આગના કપડાં વેતરવામાં આવ્યા છે; (અને) તેમના માથા પરથી તેના પર ઉકળતું પાણી રેડવામાં આવશે.

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ۝

(૨૦) જેથી તેમના પેટમાં જે કાંઈ હશે તે તથા તેમની ચામડીઓ પીગળી જશે.

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ ۝

(૨૧) અને તેમને (મારવા) માટે લોખંડી ગદાઓ છે.

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا

عَذَابَ الْحَرِيقِ ۝

(૨૨) જ્યારે જ્યારે પણ તેઓ (દુઃખના કારણે) તેમાંથી નીકળવાનો ઇરાદો કરશે તો તેમાંજ પાછા

હડસેલી દેવામાં આવશે, અને (તેમને કહેવામાં આવશે કે) બળવાના અઝાબની મજા યાખો.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجْلُونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا

وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

(૨૩) નિસંશય અલ્લાહ તે લોકો કે જેઓ ઇમાન લાવ્યા અને સત્કાર્યો કર્યા તેમને જન્નતોમાં દાખલ કરશે જેની હેઠળ નદીઓ વહેતી હશે; તેમાં તેમને સુવર્ણ-કંકણ તથા મોતી (ની માળાઓ) પહેરાવવામાં આવશે, અને તેમાં તેમનો પોશાક રેશમનો હશે.

وَهُدُّوْا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ ۖ وَهُدُوْا إِلَى صِرَاطٍ الْحَمِيدِ ﴿٢٣﴾

(૨૪) (તેનું) કારણ એ છે કે તેમને (દુનિયામાં) પવિત્ર કલ્માની હિદાયત મળી હતી અને વખાણને પાત્ર (અલ્લાહ)ના માર્ગની પણ હિદાયત મળી હતી.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفِ فِيهِ وَالْبَادِ
وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾

(૨૫) બેશક જે ઇમાન નથી લાવ્યા તથા લોકોને રાહે અલ્લાહથી તથા તે મસ્જિદુલ હરામ(માં જવા)થી અટકાવે છે કે જેમાં અમોએ સર્વે લોકોનો

સમાન હક રાખ્યો છે-પછી તે ત્યાંનો રહેનારો હોય કે બહારનો આવનારો હોય તો પણ-અને જે કોઈ જોર ઝુલમથી તેમાં સત્ય વિરુદ્ધ વર્તવા ઇચ્છશે તો તેને દુઃખદાયક અઝાબની મજા ચખાડીશું.

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا
 وَطَهَّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ③

(૨૬) અને (તે સમયને યાદ કર) જ્યારે અમોએ ઇબ્રાહીમને બયતુલ્લાહમાં એવા હેતુસર સ્થાન આપ્યું (અને કહ્યું) કે કોઈને મારો શરીક કર નહિ, અને મારા ઘરને તવાફ (પ્રદક્ષિણા) કરનારાઓ માટે તથા કયામ કરનારાઓ માટે તથા રુકુઅ અને સિજદો કરનારાઓ માટે પાક સાફ રાખ.

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ
 مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٤﴾

(૨૭) અને લોકોને હજજ માટે અવાજ આપ, (કે
 જેથી) તેઓ તારી પાસે ચાલીને તેમજ સઘળા દૂર
 દૂરના માર્ગોથી દુબળા દુબળા ઊંટો પર સવાર
 થઈને પણ આવે;

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَةٍ
 عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ۗ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا
 الْبَائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾

(૨૮) કે જેથી તેઓ પોતાના (દીની તથા દુન્યવી)
 લાભ મેળવવા હાજર થાય, અને જાણીતા

દિવસોમાં જે પશુઓ તેમને તે (અલ્લાહે) આપ્યા છે (તેમની અલ્લાહનું નામ લઈ કુરબાની કરે); પછી તેમાંથી તમે પોતે ખાઓ અને સંકટગ્રસ્ત મોહતાજોને પણ ખવડાવો.

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُدُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ

الْعَتِيقِ ④

(૨૯) પછી આ જરૂરી છે કે તેઓ પોતાની નાપાકીઓ દૂર કરે (માથાનાં વાળ વિગેરે મૂંડાવી નાખે) અને પોતાની માનતાઓ પૂરી કરે અને (અલ્લાહના) પ્રાચીન ઘરની પ્રદક્ષિણા પણ કરે.

ذٰلِكَ ۖ وَمَنْ يُعِظْمُ حُرْمَتِ اللّٰهِ فَهُوَ خَيْرٌ لّٰهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۗ
 وَاٰحَلَّتْ لَكُمْ الْاَنْعَامَ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا
 الرِّجْسَ مِنَ الْاَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّوْرِ ۝۳۰

(30) આ (હુકમ) છે, અને હવે જે શખ્સ અલ્લાહની હુરમતવાળી વસ્તુઓ (ને લગતી આજ્ઞાઓ)ને માન આપશે તો તે તેના માટે તેના પરવરદિગારની પાસે બહેતર છે; અને તમારા માટે ચોપગાં પશુઓ હલાલ કરવામાં આવ્યાં છે, સિવાય કે જેમનું વર્ણન તમને (આ પછી) સંભળાવવામાં આવશે, માટે હવે તમે બૂતોની નજાસતથી બચો અને જૂઠા બોલ બોલતાં અટકો.

حُنْفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ ۗ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ
مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ

سَجِيئٍ ﴿٣١﴾

(31) માત્ર એકજ અલ્લાહને માનનારા થઇ જાઓ, કોઇને પણ તેનો શરીક બનાવો નહિ; અને જો શખ્સ કોઇને અલ્લાહનો શરીક કરે છે તો તે એવો છે કે જાણે તે આસમાન પરથી પડી ગયો હોય, પછી તેને પક્ષીઓ ઝડપી લઇ ગયા હોય, અથવા વાયુએ તેને ઉડાડી દઇ કોઇ દૂરની જગ્યાએ ફેંકી દીધો હોય.

ذٰلِكَ ۙ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللّٰهِ فَاِنَّهَا مِنْ تَقْوٰى الْقُلُوْبِ ﴿٣٢﴾

(૩૨) આ (હકીકત) છે, અને (હવે) જે શખ્સ અલ્લાહની નિશાનીઓને માન આપશે તો નિસંશય તે કાર્ય અંતઃકરણની પરહેઝગારી માંનું ગણાશે.

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَىٰ الْبَيْتِ
الْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾

(૩૩) તમારા માટે એક નિશ્ચિત સમય સુધી તે (કુરબાનીના જાનવરો)માં ફાયદાઓ છે પછી એજ પ્રાચીન ઘરની પાસે તેમના હલાલ થવાનું સ્થાન છે.

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ
 مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ۗ فَالْهُكْمُ لِلَّهِ وَالْحَدُّ لَهُ ۗ أَسْلِمُوا ۗ وَبَشِّرِ
 الْمُخْبِتِينَ ﴿٣٨﴾

(૩૪) અને પ્રત્યેક ઉમ્મત માટે અમોએ એક એક
 કુરબાનીની રીત નક્કી કરી છે, કે જે પશુઓ
 અમોએ તેમને રોઝી તરીકે આપ્યા છે તેમના
 ઉપર અલ્લાહનું નામ લઈ ઝબ્હ કરે; બસ તમારો
 માઅબૂદ એકજ માઅબૂદ છે, માટે તમે તેને જ
 આધીન થઈ જાઓ; અને (અય રસૂલ !) તે નમ્ર
 (સેવકો)ને ખુશખબર સંભળાવી દે :

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا
أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ ۖ وَهُمْ أَرْزَقْنَهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣٥﴾

(35) કે જેમની સામે જ્યારે અલ્લાહનું વર્ણન કરવામાં આવે છે ત્યારે તેમના મન ભયગ્રસ્ત થઈ જાય છે, અને જે દુ:ખ તેમના પર પડે છે તેના પર સબ્ર કરનારા હોય છે, અને નમાઝને (નિયમિત) અદા કરનારા હોય છે. અને અમોએ તેમને જે કાંઈ રોઝી માટે આપ્યું છે તેમાંથી (રાહે અલ્લાહમાં) ખર્ચ કરે છે.

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۗ
فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۗ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا

فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ ط كَذَلِكَ سَخَّرْنَا لَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٣﴾

(35) અને (કુરબાની માટેના) મોટાં તાજા ઊંટો પણ અમોએ તમારા માટે અલ્લાહની નિશાનીઓ માંના બનાવ્યા છે; તેમાં તમારા માટે (દીની દુન્યવી બન્ને પ્રકારના) લાભ છે; જેથી તેમને (ઝબ્હ કરતી વખતે) હારબંધ ઉભા કરી અલ્લાહનું નામ લઈ લો, પછી જ્યારે તેઓ પોતાના પડખા ભેર પડી જાય તો તમે પોતે તેમાંથી ખાઓ તથા સંતોષી (જાહેરમાં કે મોઢેથી નહિ માંગનારા) મિસ્કીનો તથા ભીખ માંગનારા ફકીરોને પણ ખવડાવો; આવી રીતે અમોએ તે (પ્રાણી)ઓ

તમારા આધીન કરી દીધા છે કે જેથી તમે આભાર માનતા રહો.

لَنْ يَنْتَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَآؤَهَا وَلَكِنْ يَنْتَالُهُ التَّقْوَى مِنْكُمْ ط كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ ط
وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾

(૩૭) અલ્લાહને ન કદી તેમનું ગોશ્ત પહોંચે છે અને ન તેમના લોહી, બલ્કે તેને તો તમારી પરહેઝગારી જ પહોંચશે; એવી રીતે તેણે તેમને તમારા આધીન કરી દીધા છે કે જેથી તે હિદાયત ઉપર (રહીને) કે જે તેણે તમને કરી છે અલ્લાહની

મોટાઈ વર્ણવતા રહો; અને (અય રસૂલ !) તું નેકી કરનારાઓને ખુશખબર સંભળાવી દે.

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ
كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

(૩૮) નિસંશય અલ્લાહ તે લોકોથી કે જેઓ ઇમાન લાવ્યા છે (મુશરીકો તરફના દુઃખોને) દૂર કરી દેશે; બેશક અલ્લાહ વિશ્વાસઘાતિ અને નગુણાઓને દોસ્ત નથી રાખતો.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِإِثْمِهِمْ ظُلِمُوا ۗ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

(૩૯) તે લોકોને-કે જેમનાથી લડાઈ કરવામાં આવે છે-એ માટે (જેહાદની) રજા આપવામાં આવી છે કે તેમના પર ઝુલ્મ કરવામાં આવ્યો છે; અને બેશક અલ્લાહ તેમને મદદ કરવાને સંપૂર્ણ શક્તિવાન છે.

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا
 اللَّهُ ط وَلَوْ لَا دَفَعُ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهَادِمَتِ
 صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسْجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ط
 وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ط إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٣٩﴾

(૪૦) (તેમને કે) જેઓ સ્વદેશમાંથી વિના કારણે-
 આટલી વાત કહેવાના કારણે કે અમારો

પરવરદિગાર અલ્લાહ છે-કાઠી મૂકવામાં આવ્યા છે; અને જો અલ્લાહ એકના હાથે બીજાને દફે કરતો ન રહેતે તો (સઘળા) મઠો અને ગિરજાઓ તથા કનયસા (ચહૂદીઓના પ્રાર્થના ગૃહ) તથા મસ્જિદો કે જેમાં અલ્લાહનું નામ ઘણું લેવામાં આવે છે તે સઘળા જરૂર તોડી પાડી નાખવામાં આવ્યા હોત; અને અલ્લાહ તેની મદદ જરૂર કરશે જે તે (અલ્લાહ)ની મદદ કરે છે; બેશક અલ્લાહ શક્તિમાન (અને) ઝબરદસ્ત છે.

الَّذِينَ اِنْ مَكَتُّهُمْ فِي الْاَرْضِ اَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ
 وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَلِلّٰهِ عَاقِبَةُ
 الْاُمُورِ ﴿٣١﴾

(૪૧) તેઓ એવા લોકો છે કે જો તેમને અમે જમીનમાં સત્તા આપીએ તો પણ તેઓ (રીતસર) નમાઝ પઢશે તથા ઝકાત આપશે અને સત્કાર્યોના હુકમ કરશે તથા બદીની મનાઇ કરશે; અને સઘળા કામોનું પરિણામ અલ્લાહના જ અધિકારમાં છે.

وَ اِنْ يُكذِّبُوْكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ وَّ عَادٌ وَّ ثَمُوْدٌ ﴿٣٢﴾
 (૪૨) અને (અય રસૂલ!) અગર આ લોકો તને જૂઠલાવે તો (કોઈ આશ્ચર્ય જેવું નથી કેમકે) તેમની

પહેલાં નૂહની કોમ અને આદ તથા સમૂદની કોમ
પણ (પોતાના રસૂલોને) જૂઠલાવી ચૂકી છે :

وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمِ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

(૪૩) અને ઇબ્રાહીમની કોમ તથા લૂતની કોમ
પણ:

وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ ۚ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ

أَخَذْتُهُمْ ۚ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾

(૪૪) અને મદયનવાળાઓએ પણ (પોતાના
પયગમ્બરોને જૂઠલાવ્યા હતા), અને મૂસાને પણ
જૂઠલાવવામાં આવ્યા હતા, પછી અમોએ ઇમાન
નહિ લાવનારાઓને મોહલત આપી, પછી મેં તેમને

(અઝાબમાં) પકડ્યા, ત્યારે મારો કોપ કેવો (સખત) હતો!

فَكَأَيُّنَ مِّنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَبُئِرٌ مُّعْظَلَةٌ وَقَصْرٌ مَّشِيدٌ ﴿٧٥﴾

(૪૫) પછી ઘણીએ વસ્તીઓ એવી હતી કે જેમનો અમોએ તેમની નાફરમાનીની સ્થિતિમાં નાશ કરી નાખ્યો, જેથી તે પોતાનાં છાપરાંઓ પર ઊંઘી પડેલી છે, અને ઘણાંય કૂવા બેકાર પડ્યા છે અને મઝબૂત મહેલો (પણ નાશ પામ્યા છે).

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ
أَذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۗ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى
الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٣٣﴾

(૪૬) શું તેઓ ભૂમિ પર ચાલ્યા ફર્યા નથી, (કે
જેથી તે જોઈને) તેમના મન એવા થઈ જાય કે
જેનાથી તેઓ સમજે અથવા તેમના માટે એવા
કાન થઈ જાય કે જે વડે સાંભળી શકે? એ માટે કે
(માત્ર) આંખોજ આંધળી હોતી નથી, બલકે હૈયાં કે
જે છાતીની અંદર છે તે પણ આંધળા બની જાય
છે.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾

(૪૭) અને (અય રસૂલ !) તેઓ તારાથી અઝાબના
સંબંધમાં ઉતાવળ કરે છે, જો કે અલ્લાહ કદી પણ
પોતાના વાયદાનો ભંગ કરતો નથી; અને
ખરેખરજ તારા પરવરદિગાર પાસેનો એક દિવસ
તેમની ગણતરી પ્રમાણે એક હજાર વર્ષની
બરાબર છે.

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا ۗ وَإِلَى
الْبَصِيرِ ﴿٤٨﴾

(૪૮) અને કેટલીએ વસ્તીઓને મેં મોહલત આપી હતી એવી સ્થિતિમાં કે તે ઝુલ્મગાર હતી મેં તેમને (અઝાબમાં) પકડ્યા, અને છેવટનું પાછું ફરવું મારી તરફ છે.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا آتَاكُم نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٨﴾

(૪૯) તું કહે કે અથ લોકો ! સિવાય તેના નથી કે હું તમો સર્વે માટે એક ખુલ્લો ડરાવનારો છું.

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾

(૫૦) માટે જે લોકો ઇમાન લાવ્યા અને જેમણે સત્કાર્યો કર્યા તેમના માટે ગુનાહોની માફી તથા ઇઝતની રોઝી છે.

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾

(૫૧) અને જે લોકો અમારી આયતોના સંબંધમાં (અમને) લાચાર બનાવી દેવાની આશાએ પ્રયત્નો કરે છે તેઓજ દોઝખી છે.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَّيَّ الْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ ۗ فَيَنْسُخُ اللَّهُ مَا يُلْقَى الشَّيْطَانُ ثُمَّ

يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

(૫૨) અને અમોએ તારી અગાઉ કોઈ રસૂલ કે નબી (એવો) નથી મોકલ્યો, પણ આ કે તેણે (ઇસ્લામના પ્રચારની) કોઈ ઇચ્છા કરી (કે તરતજ) શેતાને તેની ઇચ્છામાં (કાંઈને કાંઈ વસવસો) નાખ્યો, પછી શેતાન જે (વસવસો) નાખે છે તેને અલ્લાહ નષ્ટ કરી નાખે છે, પછી અલ્લાહ પોતાની આયતોને મજબૂત કરી દે છે; અને અલ્લાહ જાણનાર (તથા) હિકમતવાળો છે:

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ
وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ ط وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

(૫૩) કે જેથી શેતાને જે (વસવસો) નાખ્યો છે તેને તે લોકો માટે અજમાયશ ઠરાવે કે જેમનાં

અંતઃકરણોમાં રોગ છે, અને તેમના માટે કે જેઓ
પથ્થર દિલ છે; અને બેશક ઝાલિમો સખ્ત
વિરુદ્ધતામાં પડ્યા છે:

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٣﴾

(૫૪) અને એક હેતુ એ પણ હતો કે તે લોકો કે
જેમને (આસમાની કિતાબોનું) જ્ઞાન આપવામાં
આવ્યું છે તેઓ જાણી લે કે તે (કુરઆન) તારા
પરવરદિગાર તરફથી સત્ય છે, પછી તેઓ તેના
પર ઇમાન લાવે, પછી તેમના અંતઃકરણ તે

(અલ્લાહ) માટે નરમ થઈ જાય; અને બેશક અલ્લાહ તે લોકોને કે જેઓ ઇમાન લાવ્યા છે સીધા માર્ગે પહોંચાડી દેનારો છે.

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ
بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

(૫૫) અને જે લોકો ઇમાન નથી લાવ્યા તેઓ તો તે (કુરઆન)ના તરફથી બરાબર શંકામાં પડ્યા રહેશે, અહીં સુધી કે (કયામતની) ઘડી તેમના પર ઓચિંતી આવી પડે અથવા નાશકારક દિવસનો અઝાબ તેમના પર આવી પડે.

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ط يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ط فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

(૫૬) તે દિવસે હુકૂમત અલ્લાહની જ હશે; તે તેમની વચ્ચે (પરસ્પરના વિરોધનો) ફેસલો કરશે; માટે જે લોકો ઇમાન લાવ્યા તથા સત્કાર્યો કર્યા તેઓ નેઅમતોવાળી જન્મતોમાં હશે.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾

(૫૭) અને જેઓ ઇમાન નથી લાવ્યા અને અમારી નિશાનીઓને જૂઠલાવી, તો એજ લોકો છે કે જેમના માટે હીણપતભર્યો અઝાબ હશે.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا

لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ ﴿٥٨﴾

(૫૮) જે લોકોએ અલ્લાહની રાહમાં હિજરત કરી, પછી કતલ કરવામાં આવ્યા અથવા મરી ગયા, તો તેમને અલ્લાહ અવશ્ય ઉત્તમ રોઝી અર્પણ કરશે; અને બેશક અલ્લાહ એજ બેહતર રોઝી આપનાર છે.

لَيُدْخِلَنَّهُمُ مَدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

(૫૯) તેમને જરૂર એવા સ્થાનોમાં દાખલ કરશે કે જેનાથી તેઓ ખુશ થશે; અને બેશક અલ્લાહ મોટો જાણનારો (અને) સહનશીલ છે.

ذَلِكَ ۖ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ
لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُؤٌ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾

(50) એમજ થશે; અને જેને (શત્રુના હાથે) જેટલી
છજા પહોંચાડવામાં આવી હોય તેટલીજ છજા તે
શત્રુને પહોંચાડે, તે પછી પણ જો તે (શત્રુ)ના પર
વધુ અત્યાચાર કરવામાં આવે તો અલ્લાહ તેની
જરૂર મદદ કરશે; બેશક અલ્લાહ મોટો માફ
કરનાર (અને) ક્ષમાવાન છે.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُوَسِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَسِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ
اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾

(૬૧) આ એ કારણે કે અલ્લાહ રાત્રિને દિવસમાં દાખલ કરી દે છે અને દિવસને રાત્રિમાં દાખલ કરી દે છે, અને એ કારણે કે અલ્લાહ મોટો સાંભળનારો (તથા) જોનારો છે.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ هُوَ الْبَاطِلُ
وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيْرُ ﴿٦٢﴾

(૬૨) વળી એ કારણે કે અલ્લાહ એજ તો સાચો છે, અને અલ્લાહના સિવાય તેઓ જેને જેને પોકારે છે તે જૂઠા છે, અને અલ્લાહ એજ મોટાઈ (તથા) બુઝુર્ગીવાળો છે.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ
مُخْضَرَّةً ۗ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾

(૬૩) શું તે આ નથી નિહાળ્યું કે અલ્લાહ આસમાન પરથી પાણી ઉતારે છે, જેથી ભૂમિ ઓચિંતી લીલીછમ થઈ જાય છે? બેશક અલ્લાહ મોટો મહેરબાન (અને) વાકેફગાર છે.

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

(૬૪) જે કાંઈ આસમાનમાં છે તથા જે કાંઈ ઝમીનમાં છે તે તેનું જ છે; અને બેશક અલ્લાહ એજ બેપરવાહ (અને) વખાણને પાત્ર છે.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي
الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ ۗ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا
بِإِذْنِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾

(૬૫) શું તેં આ નથી જોયું કે ઝમીનમાં જે કાંઈ છે તેને અલ્લાહે તમારા આધીન કરી દીધું છે અને વહાણો પણ. જે તેના હુકમથી સમુદ્રમાં તરે છે ? અને તેણે પોતાની પરવાનગી વિના આકાશને ઝમીન પર તૂટી પડતાં અટકાવી રાખ્યું છે; બેશક અલ્લાહ લોકો પર મોટો મહેરબાન (અને) દયાવાન છે.

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ط إِنَّ
 الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٣٦﴾

(૬૬) અને તે એજ છે જેણે તમને સજીવન કર્યા છે,
 પછી તે તમને મૃત્યુ આપશે, પછી તે તમને પુનઃ
 સજીવન કરશે; બેશક મનુષ્ય નાશુકો છે.

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَارِعُوكَ فِي
 الْأَمْرِ وَاذْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ط إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٧﴾

(૬૭) દરેક ઉમ્મત માટે અમોએ (ઇબાદતની) એક
 રીત (શરીઅત) નક્કી કરી છે કે જેના પર તેઓ
 ચાલે છે, માટે જોઇએ કે તેઓ તે દીન (ઇસ્લામ)ની
 બાબતમાં તારી સાથે ઝઘડો ન કરે, અને તું તારા

પરવરદિગાર તરફ (તેમને બોલાવ્યા કર; બેશક તું સત્ય માર્ગ પર છે.

وَإِنْ جَدَلُواكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

(૬૮) છતાં પણ જો તેઓ તારી સાથે હઠાગ્રહ કરે તો કહે કે જે કર્મો તમે કરો છો તેનાથી અલ્લાહ સારી રીતે વાકેફ છે.

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾

(૬૯) કયામતના દિવસે અલ્લાહ તમારી વચ્ચે તે મામલામાં નિર્ણય કરશે કે જેમાં તમે મતભેદ કરો છો.

